

## MỖI TUẦN HỌC HỎI MỘT ĐỀ TÀI - TUẦN 5

### VÌ SAO CHÚA TẠO DỰNG CON NGƯỜI VÀ THẾ GIỚI?

Trong kinh nghiệm mục vụ của mình, tôi nhận ra rằng có nhiều bạn trẻ ngày hôm nay băn khoăn với ý nghĩa của cuộc đời. Có bạn tự hỏi: Tại sao Chúa lại dựng nên tôi và để cho tôi sống trong một gia đình không đầy đủ, không hạnh phúc? Tại sao tôi phải sống một cuộc sống đau khổ và không có ý nghĩa như thế này? Những bạn đó, giống như Job hay Giê-rê-mi-a, oán trách ngày sinh của mình và sự hiện hữu của mình trong thế giới này (Job 3:3-26; Gr 20:14). Nhiều bạn trẻ nhìn cuộc đời với một sự bi quan yếm thế. Họ nhìn cuộc đời của họ như là sự “ngẫu nhiên” của tiến hoá, của dòng lịch sử. Hay đúng hơn họ như một người bị ném vào trong thế giới và để cho dòng đời cuốn trôi và rồi không có một tự do để chọn lựa cho mình một lối sống, một cách thức để vươn lên để sống hạnh phúc và có ý nghĩa. “Tại sao Chúa lại dựng nên tôi?” là câu hỏi đã làm day dứt nhiều tâm hồn và con tim, nhất là của những người trẻ ngày hôm nay.



DOCAT đã ngắn gọn trả lời cho vấn nạn trên như sau:

Thiên Chúa tạo nên thế giới từ tình yêu tuôn tràn của Ngài. Ngài muốn chúng ta yêu mến Ngài như Ngài thương yêu chúng ta. Ngài muốn tập hợp chúng ta trong đại gia đình Hội Thánh của Ngài.

Trong câu trả lời này, chúng ta tìm thấy hai ý sau: thứ nhất là lý do Thiên Chúa tạo dựng con người và thế giới - đó là vì tình yêu; và thứ hai là “hai điều Ngài muốn,” đó là: (1) Vì Thiên Chúa tạo dựng con người bằng tình yêu, nên Ngài muốn tình yêu chính là động lực cho tương quan giữa chúng ta với nhau, tức là chúng ta cũng phải yêu mến nhau như Ngài yêu thương chúng ta và (2) chính tình yêu là sức mạnh nối kết làm cho mọi người trở nên một như Chúa Cha ở trong Chúa Con và Chúa Con ở trong Chúa Cha trong gia đình Giáo Hội.

Bây giờ, chúng ta sẽ tìm hiểu vấn đề học hỏi tuần này một cách chi tiết hơn. Trong cuộc sống thường ngày, khi bạn và tôi làm bất kỳ một việc gì, bạn và tôi luôn có một ý hướng, tức là một mục đích để đạt đến qua hành vi chúng ta sẽ thực hiện. Điều này chúng ta đã trao đổi với nhau trong những tuần trước. Một cách cụ thể, trước khi bạn làm gì, bạn luôn có lý do để biện minh cho hành động của bạn. Trong luân lý, người ta thường nói là: Mỗi hành vi luôn có một cùng đích. Ví dụ, tại sao tôi học? Có nhiều lý do (cùng đích) để cho tôi học: có thể vì sợ bố mẹ, sợ thầy cô, ganh đua với bạn trong lớp, vì muốn hiểu biết, hay chuẩn bị cho tương lai của mình. Quả vậy, mỗi hành vi luôn có một mục đích. Nếu khi thực hiện một hành vi mà chúng ta không ý thức được mục đích của mình, thì chúng ta chỉ phản ứng theo bản năng. Và như thế, chúng ta sẽ rơi vào tình trạng thấy cuộc đời của mình bị cuốn theo một cái vòng lẩn quẩn, vô định và không có ý nghĩa, vì chúng ta bị dòng đời, hoàn cảnh và người khác “quyết định” cho cuộc sống của mình chứ chính mình không biết cùng đích của đời mình ở đâu. Khi chúng ta hành động mà không có mục đích là chúng ta đang đi trên một hành trình không có điểm đến. Đây chính là lý do mang lại cái vô nghĩa cho cuộc sống của con người.

Vậy khi Thiên Chúa tạo dựng con người và thế giới, Thiên Chúa có mục đích cho việc tạo dựng của Mình không? Đây là lý do Thiên Chúa tạo dựng con người và thế giới? Từ Kinh Thánh và Giáo Huấn của Giáo Hội, chúng ta có thể rút ra bốn lý do sau đây để trả lời cho câu hỏi tại sao Thiên Chúa tạo dựng con người và thế giới:

### **Thứ Nhất, Thiên Chúa Tạo Dựng Thế Giới và Con Người để Bày Tỏ Vinh Quang Ngài**



Một trong những câu trả lời thường được nghe cho câu hỏi, “tại sao Thiên Chúa tạo dựng con người và vũ trụ?” là: “Bởi vì Thiên Chúa cô đơn.” Tuy nhiên, chúng ta biết rằng Thiên Chúa là Hữu Thể hoàn hảo; sự cô đơn chỉ hiện diện trong những hữu thể không hoàn hảo như con người. Thiên Chúa cũng là một cộng đoàn hoàn hảo bao gồm sự hiệp thông Ngôi Vị của Cha, Con và Thánh Thần. Sách Giáo Lý Công Giáo dạy chúng ta rằng:

Chân lý căn bản, mà Thánh Kinh và Truyền Thống không ngừng giảng dạy và cử hành, là: “Trần gian được tạo dựng để làm vinh danh Thiên Chúa.” Thánh Bonaventura giải thích: Thiên Chúa đã tạo dựng mọi sự “không phải để gia tăng vinh quang, nhưng để biểu lộ và truyền thông vinh quang của Ngài.” Quả thật, Thiên Chúa không thể có lý do nào khác để tạo dựng, ngoài tình yêu và sự tốt lành của Ngài: “Khi tay Ngài được mở ra bằng chìa khoá của tình yêu, thì các thụ tạo xuất hiện.” Công đồng Vaticanô I giải thích:

“Thiên Chúa, do sự tốt lành và uy quyền toàn năng của Ngài, không phải để gia tăng hoặc đạt được vinh phúc của Ngài, nhưng để biểu lộ sự trọn hảo của Ngài qua những điều thiện hảo Ngài ban cho các thụ tạo, do ý định hoàn toàn tự do của Ngài, lúc khởi đầu thời gian, đã tạo dựng mọi loài từ hư vô, cả loài thiêng liêng lẫn loài có thể xác.”<sup>1</sup>

Kinh Thánh trình bày cho chúng ta biết thế giới chứng minh về vinh quang của Thiên Chúa (Tv 19:1) và con người là ‘trung tâm’ của vũ trụ (St 1-2). Khi con người biết Thiên Chúa và mặc khải của Ngài qua công trình sáng tạo, con người có thể làm chứng cho vinh quang của Ngài. Thánh Irenaeus nói rằng: Vinh quang của Thiên Chúa chính là con người. Sự hoàn hảo của Thiên Chúa – lý do mà Ngài không thể cô đơn – được chứng tỏ qua “những điều thiện hảo mà Ngài ban cho các thụ tạo.” Quả vậy, chính sự tốt lành của con người và thế giới nói cho chúng ta về vinh quang của Thiên Chúa. Ở đây, chúng ta cần đưa ra một ví dụ để minh họa cho điều chúng ta vừa nói. Một bạn sinh viên học rất giỏi và ra trường với danh hiệu thủ khoa. Bạn sinh viên đó sẽ được khen ngợi và tôn vinh. Qua chính thành công của người sinh viên đó, Bố Mẹ của bạn sinh viên đó cũng được vinh dự. Như thế, vinh quang của Bố Mẹ anh ta được hàm chứa và biểu lộ trong thành công của người sinh viên. Theo lối loại suy [rất nghèo nàn], vinh quang của Thiên Chúa cũng được biểu lộ và thông truyền trong những điều thiện hảo mà Thiên Chúa ban cho chúng ta. Chúng ta tìm thấy điều này trong sách Giáo Lý Công Giáo như sau:

Vinh quang của Thiên Chúa cốt tại việc biểu lộ và truyền thông sự tốt lành của Ngài, vì đó mà trần gian đã được tạo dựng. “Theo ý muốn nhân hậu của Ngài, Ngài đã tiền định cho ta làm nghĩa tử nhờ Chúa Giêsu Kitô, để ta hằng ngợi khen ân sủng

<sup>1</sup> Sách Giáo Lý Giáo Hội Công Giáo, số 293.

*rang ngời, ân sủng Ngài ban tặng cho ta” (Ep 1,5-6). “Thật vậy, vinh quang của Thiên Chúa là con người sống, và sự sống của con người là được nhìn thấy Thiên Chúa. Nếu sự mạc khải của Thiên Chúa qua công trình tạo dựng đã đem đến sự sống cho mọi loài trên trái đất, thì việc Ngôi Lời biểu lộ Chúa Cha lại càng đem lại sự sống gấp bội cho những ai thấy Thiên Chúa.” Mục đích tối hậu của công trình tạo dựng là Thiên Chúa, “Đấng dựng nên mọi loài, cuối cùng sẽ ‘có toàn quyền trên muôn loài’ (1 Cr 15,28), đem lại vinh quang cho Ngài và đồng thời đem lại vinh phúc cho chúng ta.”<sup>2</sup>*

Nhưng như thế, không phải là Chúa “tìm kiếm” vinh quang cho mình qua con người và thế giới sao? Chúng ta phải hiểu điều này như thế nào? Trong thực tế chúng ta thấy, khi một người có quá đầy đủ những gì họ cần, thì tất cả những hành động người đó làm điều không quy về mình, mà là vì người khác. Một ông vua quá đầy đủ về của cải vật chất, việc ông ta tạo ra một sản phẩm hoặc xây dựng một thành phố, không phải để cho chính mình, nhưng để bày tỏ sự giàu sang và vinh quang của mình. Đồng thời, qua việc làm đó, ông ta chia sẻ sự giàu sang và vinh quang cho thân dân của mình. Cũng thế, tạo dựng là một hành động của Thiên Chúa. Thiên Chúa là suối nguồn của mọi sự. Trong Kinh Tạ Ôn Chung IV trong sách lễ Rôma chúng ta đọc thấy những lời này: “Chúa không cần chúng con ca tụng Chúa, nhưng việc chúng con ca tụng lại là một hồng ân Chúa ban, bởi những lời ca tụng của chúng con chẳng thêm gì cho Chúa nhưng mang lại cho chúng con ơn cứu độ muôn đời, nhờ Đức Kitô Chúa chúng con.” Thật vậy, khi tạo dựng con người và vũ trụ, Thiên Chúa không có mục đích gì khác ngoài việc chúng tỏ vinh quang của Ngài và chia sẻ cho con người và vũ trụ tình yêu vô biên của Ngài.

## **Thứ Hai, Thiên Chúa Tạo Dựng Con Người Để Biết và Yêu Mến Ngài**



Thiên Chúa là tình yêu (1 Ga 4:8, 16), nên tất cả những gì Ngài làm đều phản chiếu bản chất của Ngài: Tất cả những gì Ngài làm đều vì tình yêu. Tình yêu của Ngài là tình yêu vô điều kiện. Ngài mời gọi chúng ta đến với Ngài và đến với nhau với cùng tình yêu đó. Vì vậy, Thiên Chúa tạo dựng tôi và bạn và mọi người để yêu mến Ngài và yêu mến nhau. Thật đau buồn khi từ “yêu” đã mất ý nghĩa sâu xa của nó trong xã hội ngày hôm nay, nhất là ở giữa những người trẻ. Từ “yêu” bây giờ được sử dụng đồng nghĩa với từ “thích” hoặc “không ghét.” Nhưng trong đời sống hằng ngày, chúng ta có thể phân biệt được rằng: tôi có thể “thích” một người, hoặc tôi có thể “không ghét” một ai đó, nhưng tôi không nhất thiết yêu người đó.

---

<sup>2</sup> Sách Giáo Lý Giáo Hội Công Giáo, số 294.



Vậy, yêu là gì mà làm cho không ít người hạnh phúc và không ít người phải đau khổ? Đứng trước câu hỏi này, mỗi người đều có cho riêng mình một câu trả lời. Có lần tôi đọc được những định nghĩa vui vui về tình yêu này: Theo toán học, tình yêu là một vấn đề cần giải quyết; theo lịch sử học, tình yêu là một trận chiến giữa hai bên để tranh giành lãnh thổ và quyền lực; theo hoá học, tình yêu là một phản ứng giữa các chất hoặc nguyên tố; theo

nghệ thuật, tình yêu được tượng trưng bởi con tim. Theo tâm lý học, tình yêu là một cảm xúc. Quả thật, con người ngày hôm nay xem tình yêu là một cảm xúc, chóng qua. Chúng ta thấy các bạn trẻ hôm nay chạy theo một thứ tình yêu chóng qua được phản chiếu trong các bộ phim. Thế giới mà chúng ta đang sống là một thế giới “ăn liền.” Chúng ta luôn mong những điều chúng ta làm có kết quả ngay lập tức. Trong tình yêu cũng thế: Tình yêu bùng lên mãnh liệt và để lại cho chúng ta những ngậm ngùi và hối hận, vì thứ tình yêu mà chúng ta đang chạy theo là một thứ tình yêu chóng qua, là một ‘cảm xúc của xác thịt chứ không phải là của một con người có thân xác và linh hồn.’

Đối với người Kitô hữu chúng ta, tình yêu không phải là một khái niệm để học thuộc, nhưng chính là Thiên Chúa, Đấng chúng ta phải noi theo trong cách yêu thương. Khi chúng ta nói Thiên Chúa dựng nên con người để biết và yêu Ngài, chúng ta muốn nói rằng: Ngài tạo dựng chúng ta để chia sẻ trong tình yêu mà Ba Ngôi Thiên Chúa dành cho nhau từ muôn thưở. Qua bí tích Rửa Tội, chúng ta được ban cho chính sự sống của Thiên Chúa. Chính sự sống này mời gọi chúng ta làm chứng cho Thiên Chúa, một Thiên Chúa: “Yêu thế gian đến nỗi ban Con Một của mình, để bất kỳ ai tin vào Con Ngài không bị hư mất nhưng sẽ được sống muôn đời” (Ga 3:16)

Hơn nữa, Thiên Chúa tạo dựng chúng ta để chúng ta chia sẻ trong bản tính của Ngài. Nếu Thiên Chúa là tình yêu, và chúng ta chia sẻ trong bản tính của Thiên Chúa tức là chúng ta chia sẻ trong tình yêu của Ngài. Trong sách Sáng Thế, chúng ta đọc thấy rằng, chúng ta được tạo dựng nên theo hình ảnh và giống Thiên Chúa (St 1:26-28). Và theo Thánh Phaolô, nhờ Đức Kitô, chúng ta có thể gọi Chúa là “Abba,” nghĩa là “Cha ơi!” (xem Rom 8:15). Như vậy, chúng ta là con Thiên Chúa. Mà ông bà ta thường nói, “con nhà tông không giống lông cũng giống cánh.” Nên chúng ta phải nên giống Thiên Chúa trong cách thức yêu thương. Và tình yêu mang hình thức cao nhất là tình yêu “quên mình” – tình yêu mà sẵn sàng hy sinh mạng sống của mình vì bạn hữu của mình (xem Ga 15:13). Đây là tình yêu mà người ta gọi là tình yêu Agape. Chúng ta được mời gọi để yêu nhau với tình yêu Agape. Tình yêu đó như thế nào? Khi chúng ta yêu một người với tình yêu AGAPE, điều này có nghĩa là dù người đó có làm gì, dù người đó có đối xử với chúng ta như thế nào, dù người đó xúc phạm chúng ta hoặc làm chúng ta tổn thương như thế nào đi nữa, chúng ta sẽ không bao giờ để cho bất kỳ một sự cay đắng nào xâm chiếm con tim chúng ta và làm thay đổi tình yêu chúng ta dành cho người đó.

### **Thứ Ba, Thiên Chúa Tạo Dựng Con Người Để Phục Vụ Ngài**

Công trình sáng tạo không chỉ tỏ lộ tình yêu hoàn hảo của Thiên Chúa, nhưng còn tỏ lộ sự tốt lành của Ngài. Thế giới và tất cả những gì trong thế giới được quy hướng về Ngài. Chính vì điều này mà chúng ta nói rằng chúng ta biết Thiên Chúa qua công trình sáng tạo. Qua việc *cộng tác với Ngài trong công trình sáng tạo, chúng ta được lôi kéo đến gần Thiên Chúa hơn*. Đó chính là điều mà chúng ta muốn nói đến, đó là “*phục vụ*.” Đối với nhiều người ngày hôm nay,

từ “phục vụ” có một hàm ý không mấy hay; chúng ta nghĩ đến những người thấp kém hơn phục vụ những người thuộc giới thượng lưu, và trong thế giới đòi tự do tuyệt đối này, chúng ta không thích khái niệm cấp bậc (phẩm trật). Nhưng Thiên Chúa thì vĩ đại hơn chúng ta – Ngài sáng tạo và gìn giữ chúng ta trong hiện hữu – và Ngài biết điều gì là tốt đẹp nhất cho chúng ta. Trong khi phục vụ Ngài, chúng ta phục vụ chính mình và phục vụ nhau để chúng ta trở thành những nhân vị mà Ngài muốn chúng ta trở thành.

Thiên Chúa vô cùng cao cả hơn các công trình của Ngài: “Uy phong Ngài vượt quá trời cao” (Tv 8,2). “Ngài cao cả khôn dò khôn thấu” (Tv 145,3). Nhưng bởi vì Ngài là Đấng Tạo Hóa tối cao và tự do, là căn nguyên đệ nhất của tất cả những gì hiện hữu, nên Ngài hiện diện nơi thâm sâu nhất của các thụ tạo của Ngài: “Chính ở nơi Ngài mà chúng ta sống, cử động và hiện hữu” (Cv 17,28). Theo lời thánh Augustinô: Ngài “thâm sâu hơn sự thâm sâu nhất của tôi và cao vời hơn tột đỉnh của tôi.”<sup>3</sup>

Khi chúng ta chọn không phục vụ Chúa – tức là không trở nên những nhân vị mà Ngài muốn chúng ta trở nên – chúng ta làm rối loạn trật tự của thế giới.

#### **Thứ Tư, Thiên Chúa Tạo Dựng Con Người Để Hưởng Hạnh Phúc Muôn Đời Với Ngài**

Thông thường, khi làm một việc gì, mục đích chính chúng ta nhắm đến là tìm hạnh phúc. Hành vi có thể làm vì hạnh phúc cho bản thân mình, cũng có thể làm vì hạnh phúc của người khác. Ví dụ, một người lấy tiền của mình cho người khác có thể là để cho mình được người ta khen, nhưng cũng có thể là người đó muốn chia sẻ hồng ân và hạnh phúc mình được lãnh nhận cho người khác. Theo nghĩa thứ hai mà chúng ta hiểu việc Thiên Chúa tạo dựng nên con người và thế giới để chia sẻ hạnh phúc vĩnh cửu với Ngài. Thật vậy, khi tạo dựng nên bạn và tôi và tất cả mọi người, Thiên Chúa muốn tất cả được lôi kéo vào trong chính cuộc sống và tình yêu của Ba Ngôi để tận hưởng hạnh phúc muôn đời. Nhưng Thiên Chúa ban cho con người tự do để chọn lựa. Khi chúng ta chọn lựa phạm tội, chúng ta từ chối việc biết Thiên Chúa và từ chối đáp lại tình yêu của Ngài với tình yêu của chúng ta, và tuyên bố rằng chúng ta không phục vụ Ngài. Khi chúng ta từ chối chấp nhận lý do tại sao Thiên Chúa sáng tạo chúng ta – vì yêu và tốt lành – chúng ta cũng từ chối kế hoạch tối hậu của Ngài cho chúng ta – đó là hưởng hạnh phúc vĩnh cửu với Ngài trên Thiên Đàng.



<sup>3</sup> Sách Giáo Lý Giáo Hội Công Giáo, số 300.